

Margaret Thatcher's dood: het einde van een tijdperk

René Smits

dinsdag 09 april 2013, 11:07

update: dinsdag 09 april 2013, 11:08



René Smits

Het overlijden van de voormalige Britse premier Margaret Thatcher markeert het einde van een tijdperk. Samen met de Amerikaanse president Ronald Reagan belichaamde Margaret Thatcher de vrije markt benadering van de jaren '80.

[Lees de column in het Engels - Margaret Thatcher 's death: the end of an era](#)

René Smits

Haar erfenis is de openstelling van markten, het ontmantelen van deviezencontrole, die Groot-Brittannië sinds de Tweede Wereldoorlog had ommuurd, het einde van de dominantie van vakbonden en de privatisering van de productie van goederen en diensten die tot dan toe in publieke handen had gelegen.

De 'Big Bang' van 1987 opende de 'City' zodat Londen het belangrijkste financiële centrum ter wereld kon worden. Sommige van deze resultaten

vormden een vernieuwing van de verhoudingen tussen economie en de staat in Groot-Brittannië en daarbuiten die al veel eerder had moeten plaatsvinden.

Haar geloof in de wijsheid van markten is evenwel een verkeerd geloof gebleken waaraan ook de auteurs van de regels voor de Economische en Monetaire Unie ten onrechte gehecht waren. De financiële markten hebben bewezen irrationeel en extreem zijn in hun beoordeling van overheden en bedrijven.

Het vertrouwen op hun oordeel over de houdbaarheid van overheidsfinanciën en op hun correctiemogelijkheden is ons in Europa duur komen te staan.

Europa was natuurlijk een terrein waarop Margaret Thatcher een ijzeren indruk achterliet. Haar aandringen op een Britse korting op de Europese begroting, belichaamd in haar woorden: "I want my money back", markeerde de opkomst van de 'juste retour'-mentaliteit die de Nederlanders hebben overgenomen en die in het hele continent dominant is geworden.

Aan de andere kant ondertekende Margaret Thatcher de Europese Akte, de eerste grote wijziging van het oorspronkelijke EEG-Verdrag. De Akte maakte het opstellen van standaarden voor goederen en diensten in de gehele Europese Gemeenschap met gekwalificeerde meerderheid van stemmen mogelijk.

De Akte vormde ook een eerste voorzichtige stap op weg naar het inbedden van de monetaire unie in het Verdrag.

Iemands leven is altijd veel groter dan zulke enkele feiten. Zelfs indien dergelijke feiten kolossaal zijn: Margaret Thatcher was de eerste vrouwelijke premier van het Verenigd Koninkrijk.

Ze was ook de eerste in het Westen die Michael Gorbatsjov, voorzitter van de Communistische Partij van de Sovjet Unie herkende voor wie hij was: een echte hervormer met wie ze zaken kon doen.

Zelfs als men het niet eens is met veel van waarvoor ze stond, kan Margaret Thatcher ons nog steeds inspireren voor haar moed om een standpunt in te nemen en kwesties aan te pakken, niet in het minst een door mannen gedomineerd politiek systeem.

Bron: <http://fd.nl/economie-politiek/columns/rene-smits/557827-1304/margaret-thatchers-dood-het-einde-van-een-tijdperk>

